

Vrouw Justitia...

Wat zouden we graag eens goed nieuws brengen. Maar helaas, het nieuws van de afgelopen maanden is slecht en de vooruitzichten voor volgend jaar ronduit desastreus. Dit had misschien anders geformuleerd moeten worden, want sommige verstandige lezers haken nu wellicht al af. Niet doen, want we zijn niet van plan onze kop in het zand te steken en we geven nooit op. Hoe moeilijk ons dat ook gemaakt wordt.

Onprettige ontwikkelingen van de laatste maanden dan eerst maar. De procedure tegen de onzinnige bestrijding van vier meeuwensoorten in de gemeenten Haarlem, Leiden en Alkmaar wonen we aanvankelijk. De rechtbank stelde ons in het gelijk: de uitkomst van het zogenaamde 'onderzoek' naar verschillende methoden van bestrijding was niets anders dan gewoon bestrijding van de meeuwen en dat is in het geval van overlast nu eenmaal niet toegestaan. Alleen veel ernstiger problemen en grotere gevaren kunnen daarvoor aanleiding zijn. Tot onze teleurstelling en verbazing oordeelde de Raad van State helaas anders. Dat wordt nog wat volgend jaar.

Geruchtmakend

Ook de geruchtmakende rechtszaak over het afschieten van in totaal zo'n 5000 damherten in de Amsterdamse Waterleidingduinen wonnen we niet. Waarschijnlijk vooral dankzij de overmacht aan instellingen en organisaties die voor het afschieten pleiten. Dat geen van de door hen ingebrachte argumenten volgens onze stellige overtuiging juridisch klopt, maakte onvoldoende indruk op de Haarlemse rechtbank. Dat de rechtbank in Den Haag en vervolgens de Raad van State straks tot een ander oordeel zullen komen, is op z'n minst twijfelachtig. Rechters lijken gevoelig te zijn voor het gelijk van de overmacht. Dat bete-

kent echter niet dat wij het niet gaan proberen.

Fundamenteel

Op het moment van schrijven is er nog geen uitspraak van de Raad van State over een derde zeer fundamentele zaak. Al zeker tien jaar worden er op grote schaal ganzen gedood, omdat ze schade zouden aanrichten aan landbouwgewassen en omdat ze een gevaar zouden vormen voor de vliegveiligheid. De doelstelling, waaraan zelfs de natuurbeherende organisaties als Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer en ook Vogelbescherming Nederland meewerken, is het aantal 'zomer' ganzen terugbrengen tot de stand van 2005. Dat betekent dat er minstens 500.000 ganzen geschoten moeten worden, dat er zoveel mogelijk nesten moeten worden vernietigd en dat er in de ruiperiode zoveel mogelijk ganzen moeten worden vergast. Wettelijk gezien kan dat allemaal, als vaststaat dat er geen andere mogelijkheden bestaan om een zeer ernstig probleem op te lossen.

In de eerste plaats vinden wij dat eventuele problemen wel degelijk op niet gewelddadige ma-

nieren kunnen worden opgelost, maar juridisch nog belangrijker: de bestrijding werkt helemaal niet. Het aantal ganzen neemt door het massale doden niet dramatisch af en de populatiegrootte uit 2005 is absoluut niet in zicht. Daarom mogen volgens ons de beschermde ganzensoorten niet bestreden worden. Het verweer van de provincies komt niet verder dan de volstrekt niet onderbouwde bewering, dat het zonder bestrijding allemaal nog veel erger zou zijn geweest. En van de zekerheid, dat exponentieel groeiende populaties door natuurlijke oorzaken als infectieziekten, na verloop van tijd op natuurlijke wijze instorten, begrijpen de provincies niets. Als dat verschijnsel zich voordoet, zullen zij dat ongetwijfeld claimen als het resultaat van hun bestrijdingsbeleid. Het wachten is op het oordeel van de Raad van State, maar het verleden leert dat optimisme niet echt op z'n plaats is. Als uit bovenstaande naar voren komt dat onze provincies vooral gespitst zijn op het bestrijden van dieren in plaats van op de bescherming daarvan, dan is dat helaas maar al te zeer waar. En het ergste is: dat wordt in de toekomst nog vele malen ernstiger.

Macht

Vanaf 1 januari 2017 treedt de nieuwe Wet natuurbescherming in werking. Boswet, Natuurbeschermingswet en Flora-en faunawet worden

daarin samengevoegd, maar vooral van veel beschermingsdoelstellingen ontdaan. En om het nog ingewikkelder te maken, wordt deze nieuwe wet over drie jaar weer geheel geïntegreerd in de Omgevingswet. Feitelijk komt alle macht over het wel en wee van flora en fauna per 1 januari bij de provincies en voor een deel zelfs bij de nog minder deskundige gemeenten te liggen. De strikte bescherming van allerlei soorten wordt opgeheven. Het subjectieve gevoel van overlast kan al aanleiding zijn om soorten actief te gaan bestrijden. De provincies zij nu hard bezig vast te stellen, wat er na 1 januari precies van ze verwacht wordt. Ze zijn nu bezig vrijstellingslijsten vast te stellen van soorten, die met name door boeren zonder vergunning bestreden of verjaagd mogen worden, of waarvan de nesten of verblijfplaatsen mogen worden vernietigd. Zo mogen volgens de provincie Drenthe straks de burchten van de overigens beschermde das door grondgebruikers worden vernietigd worden. Zuid-Holland staat grondgebruikers zelfs toe om onder andere knobbelzwanen het hele jaar te doden. Ook marterachtigen en orchideeën, de wettelijke bescherming komt immers te vervallen, moeten buiten natuurgebieden vrezen voor hun voortbestaan. Maar niet alle provincies trekken dezelfde conclusies. Volgens de Vogelrichtlijn kan "overlast" naar onze stellige overtuiging nooit een reden zijn om beschermde vogelsoorten te doden, Sommige provincies staan bestrijding toe, zolang de gunstige staat van instandhouding van een soort maar niet in gevaar komt. Dit alles terwijl bescherming het uitgangspunt van deze wet zou moeten zijn en bestrijding beperkt zou moeten worden tot een uitzondering. En als klap op de vuurpijl: Friesland denkt op grond van de nieuwe wet gewoon weer een ontheffing te kunnen verlenen voor het rapen van Kievitseieren... Hoe hardleers kun je zijn!

Veertig jaar zijn we nu bezig en nog lang niet klaar... Eigenlijk zou ik hier nog iets moeten schrijven over aan de KJV-kul over jagende vrouwen en eerlijk vlees. Maar bij nader inzien zijn deze reclamepraatjes zo doorzichtig en zo gespeend van iedere werkelijkheidszin, dat aandacht daarvoor teveel eer is. Onze lezers hoeven wij daar niet van te overtuigen.

De strikte bescherming van allerlei soorten wordt opgeheven.

